

BAKA UTCA

Vas Istvának

Megborzongva október szelétől
az üres háztelken fonnyadó
gaznövényeket nézem s az égből
esőszínű felhők rongya lóg.
Ólomszürke mélabú lepett el.
Ó ki tudná bűvölő ecsettel
átszínezni a kopár valót?

Sárga ház, baloldalt áll a gázgyár,
nagy kéménye füstjét ontja ránk;
udvarunkon vézna macska mászkál;
zsémbes albérlők lármája bánt.
Elfuthatnál s itt ragádsz a sárba.
Gyülöld, mint én, gyülöld ezt a sárga
házat, melyben felvertük tanyánk!

Ha megyünk, kíváncsi szem tapad ránk.
Visszatérünk, szomjas fül figyel.
Kopasz aggastyán a házigazdánk,
ki a lábtörlőre rávizel.
Csengő szólal, reszket tőle térded:
Már nyomodban vannak, jönnek érted!
Napunk tétován így múlik el.

Ablakunkból minden este látjuk,
hogy gomolygó, kámzsás alakok
megragadják trónfosztott királyuk,
a vérpadra induló napot
s az, fehérből rézvörösre hülve,
mint levágott fej zuhan az ürbe,
melyben nem teremnek csillagok.

A sötétbe nézünk. Néha távol
hangokat hallunk: szitkot, sikolyt.
Fülhasító láрма kél a gyárból.
Füttyszó. Durva férfihang rikolt.
Robajával egy egész vonatnak
síneken teherkocsit tolatnak.
Ébren alszunk. Nyeljük az iszonyt.

Rendörspicli leskel bűnötökre
s mit kiszaglász, nem csekély dolog.
Fenyeget a törvény bamba ökle.
Álmodokban csendőrtoll lobog.
„Ékszert rejtegettek! Fajt gyaláztak!”
Rátok bélyeget süttött a látszat.
Víz le nem moshatja foltotok.

Én a kort nyitott szemmel szeretném
nézni, bátran és személytelen.
A salak közt csillog-e nemesfém,
meghatározná az értelem.
De az örült század zavarában
barbár indulóra lép a lábam
s szenvedélyek lapdálnak velem.

S egyre örül, működik az elme,
mint a megvadult malomkerék.
Nem segít a bor s a nő szerelme,
nem kell zsíros hússal telt fazék,
nem csábít a kétesüdvű mennybolt.
Ki a földön mindig idegen volt,
nem vigasztalhatja azt az ég.

Bár vihetne egy szigetre vágyam,
hol a béke és a csend örök,
melynek árnyadó oázisában
megnyugodhatnék az üldözött.
Régi esténk derüje hol van?
Hárman fuldoklunk e bús pokolban
kénszagú, maró lángok között.

(1944)

KÁLNOKY LÁSZLÓ

UTÓHANG

Elhallgatok, mert vallomás, de póz is
a költemény. Lecsillapult a vad láz.
Didergek és a régi neurózis
új táplálék után kutatva szaglász.

Aramkört lel ideghálózatomban
s mint vészjelző villanycsengő, csörömpöl:
A csöcselék üvöltjön, te azonban
ne szólj, feküdj le, halj meg a csömörtől!

Mint terhes lány a szégyent, úgy viselném
eszményeim. De hát az Eszme fontos?
Hisz meghajlik a zsarnok Tény előtt.

S görcsös vajúdás közt megszüli elmém
a mindenben-kételkedést, e csontos,
idétlen, hosszúkörmű csecsemőt.

(1944)

KÁLNOKY LÁSZLÓ